

Studinaumus nem preti:
Zelgawâ, Zeelaja eelâ N 10 un pe
Lantowsta un Likopa tgeem, Zeelaja eelâ
N 7, Helmsinga namâ, un Nihgâ, J. G.
G. Kapteina tga grahmatur bodê, Gelfsch-
Nihgâs Zeelaja Rehninu eelâ N 10.

Rakfa par studinaumeem:
8 tap, par fihlu rakftu rindbau; pah-
tulfofchana h fwechham walobahm
par brijhou.

Latweeschu Amises.

Inaht weentefi nedela.
Rakfa, Zelgawâ sanemot:
par gadu 1 r. 50 l., par pusgadû 90 l.
Rakfa, pahr palu pefuhotot:
par gadu 2 r., par pusgadû 1 r. 25 l.
Gefpeditija:
Zelgawâ, pe Lantowsta un Likopa
tgeem, Zeelaja eelâ N 7.
Redakfijas adrese:
Zelgawâ, Balles eelâ N 7.

Latw. Am. war apstellet:
Zelgawâ: Pce Lantowsta un Likopa tgeem, Zeelaja eelâ N 7.
Reepaja: Emilia Boegedinga grahmatur bodê, pe tigus platfcha.
Bausfa: Steina tga aptea un Ed. Drengera tga bodê.
Zaisfôs: J. G. G. Kapteina tga un G. Towa tga grahm. bodê.
Rutdigâ: Ferd. Westhorna tga grahm. bodê.
Dobele: J. Da-
widofsta tga bodê.
Saldû: Stepermana tga grahm. bodê.

71. gada-gahjums.

Latw. Am. war apstellet:
Nihgâ: Goerfchelmana tga grahmatur bodê, Behmeru eelâ N 6; J. G. G. Kapteina
tga grahm. bodê, Gelfsch-Nihg. Zeel. Rehninu eelâ N 10; W. F. Gâdera brukatawâ, Pa-
leijas eelâ N 3.
Gelfsch un ahrfeme: Rudolfia Mofses tga wifas gefpeditija.
Walmeera: Frey'a tga grahm. bodê.
Wakfa: M. Rudolfia tga grahm. bodê.
Bef tam: pce geen. mahjitajeem — titlab Bidfeme, ta ari Gurfeme.

Bahr Wez-Sahtes semkopibas un moderneezibas skolu.

Schihs skolas dibinatajs bija nelaika Sokolowiza tgs, kuresch
eewehroja, la toresf semkopiba, ihpafchi muhfu maigruntneeki, rihfojabs
ar nepeeteefofchahm finibahm. Tamdeht dibinatajs fawu grehti krahto
kapitalu weenigi fchim noluhkam atstahja. Wifsch greefahs ar luh-
gumu pee Kurfemes muifchneezibas, waj wina ne-atwehletu preefch
skolas kahdu no riterfchafstes muifchahm. Muifchneeziba ari atfina
fchahdu eestahdi par leetderigu, un eewetotja preefch tam Wez-Sahtes
muifchu.

Mu skola preefch 25 gadeem tapa dibinata, un par fchihs skolas
direktoru jeb preefchneeku bija ifredfets semkopibas finatneeks Sintenis'a
tgs (tagadejais "Latweeschu Amifchu" semkopibas nodatas apgahdatajs).
Birmajds gaddes skola tapa no masa audfetu flaita apmekleta, bet tita
arweenu wairak eewehrota; jo audfetu, kuzi pehz pabeigta kurtja ifstah-
jabs, rihfojabs semkopiba wifsem par preefchfihmi, ta ifweizigi prat-
tisti un teoretifki semkopji.

Zaur to nu tapa direktora lunga gods arweenu wairak ifplattis,
un pahris gadu wehlatu pee peeteifchahahs bija tif daudf audfetu, ta
d a fchu reif nebija eefpehjams, wifus ufment; jo ifgadigais ufneemamo
audfetu flaitis ir no skolas kuratorijas aprobeschots. Ta zeen. Sin-
tenis'a tgs iftrahdaja fchai skola par direktoru ilgus gadus, ifglihto-
dams daudf muhfu tehwijs dehlu tai aroda, no kura wifsem semes
eefifhwotajeem nahf fwehtiba un pahritfchana.

Maf gadu atpakal zeen. Sintenis'a tgs atluhdahs, wezuma deht,
no fama fwariga amata, un iftolas pahrwalde, atfihdama wina puh-
lina augtus, atwehleja wina, no skolas eerehmumeem jeb kapitala
ta pensiju ifgadigi, lihds wina muhfa beigahm, 500 rublu ifmafkat.
Stolas walde ifredfeta par wina pehznahzeu tagadejo direktoru Treu'a
fungu, kuresch ari ahrfeme semkopiba preefch tam ifglihtojabs.

Pezhedjs gaddes fchini skola daschi eewehrojama pahrgrofifjumi
notifufchi audfetu ifglihtibas pamawofchahs fina. Pee galwenaka-
jeem no fcheem darbeem, par ko direktora Treu'a tgam peenahfahs atfih-
fchana, peeder pilnigi eerehlotu moderneeziba.

Scho mafar 25 gadi aifrehtufchi, famehr Wez-Sahtu semkopi-
bas skola tifufi dibinata, un fcho 25 gadu jubileju zureifejeem un ta-
gadejeem audfetu neawaijadetu wis atstahf ne-eewehrotu. Wineem
waijadetu fawenotees un weentopus dibinat fcheem 25 gadu pastah-
wefchahs fwehtkeem kahdu peemina. Scho leetu eekufinadams, zeru,
ka ari ziti audfetu famas domas zaur laiftrafsteem ifteiks, ta tas labafi
buhtu fahfneefams. Labakais jelsch buhtu, ja tagadejais direktors
Treu'a tgs fcho leetu nemtu fama wadiba. G. S.

Padomi teefas leetas.

51. Jautajums: Kahds uf obligafijas aifleenejis 600 rublu
naudas, un procentu jamafsa par ifkatru fimtu 10 rublu. Dbli-

gajija ir termifsch eerafkfite, proti la zetortâ gada beigâs, seemâ, ja-
famafkfâ. Bet tagad jau fefchi gadi pagahjufchi, un nauda naw fa-
mafkatâ. Tad zita nefa newar darit, ta titai jafuhdf. — Tapehz nu
it pafemigi luhdu: pee kahdas teefas buhtu ar fuhdfibu jagreefchahs,
un waj teefai waijaga fpreest lai augfcha mineto summu uf reifu fa-
mafka, jeb waj uf wairak gadeem, ta ari, waj teefa war paradneeta
mahjas pahrdot, ar kuzahm wifsch ir obligafija parafkfijeem, un paradu
aifdewejan uf reifu wifu summu famafkat? — Mahjas ir Kurfeme
no dftimfanga pirktras par dftimtu. — Ja buhtu teefiba, mahjas pah-
rdot, tad — zil ilgâ laika pehz fpreeduma tas war notift? — Waj
teefai waijaga fpreest, lai famafka obligafija nolihgotos 10 rublus pro-
centu, jeb waj tahs pahrgrofamas? A. M.

Atbilde: Suhdfiba, ja wairak nefa 500 rublu war tift eefuh-
dseti, ja-eefneeds tai apgabala-teefai, kuras eezitni apfchlatais grunte-
gabals atrodahs. Ja tee 600 rublu lihds ar procentem jau ifmafka-
jami, tad teefa nofpreefch, ta paradneetam tuhlt jafamafka. Pehz
tam fuhdfetajam ja-ifnem ifpildifchahs pawehle un janodod teefu pri-
ftawam, ta ari jafafafa jeb jafarahda, lo wifsch wifu grib, lai ap-
fchlâ un nem pahrdofchana. Sinams, ta tas war ari pagehret, lai
eefihlatais grunte-gabals teel nemts pahrdofchana. Zil ilgâ laika
fchahdi pahrdofchana wairakfolifchana janoteef, tas atkarahs no
grunte-gabala wehrtibas. Bet arweenu jarehka, la 9 mehnefchi pa-
ceet no eefuhdfibas laika lihds mahju pahrdofchana. Ja paradneeks
apfotijeem, 10 procentu mafkat, tad teefai jafpreest, lai ari tahs teel
fuhdfetajam famafkatâs. Beiffor jautatajam dobam padomu, pitms
juhds, eet pee kahda admofata un tam parahdit obligafiju.

52. Jautajums: Mahju pilfchta pa leelakai datai ifdod nom-
neekem dftiwofkus uf 1 mehnefi. Kad nu nomneeks, gribedams dfti-
wekfi atstahf un zita namâ pahret, to ihpafchneetam ufafa titai 12
deenu pitms termina, waj tad war wifu fuhdfet, ta pa wehlu ufsteizis,
un atluhdifchahnu pagehret? Kahds ifhti likumigais laiks tahdâ leeta
buhtu, titlab ihpafchneetam, ta ari nomneekam ufteifchahs fina? —
Uftekfchana notifa beif leegineekem. G. t. e.

Atbilde: Pehz Baltijas gubernu priwailikumtu 4106. artifula
ir ihres nolihgumi, kuzds norunats, ihri mafkat pa mehnefcheem, ja-
ufafa mehnefi eepreefch. Ta tad titlab ihretajam, ta ari ifihretajam
ihres nolihgums ja-ufafa mehnefi pitms wina notefefchahs.

53. Jautajums: Mans tehws bija par fainneeku kahdas no-
matâs mahjâs. Kad wina brahlim penahja lofchu laiks, tad mans
tehws to, ta brahli, no lofehmi ifgrededams, norakftija par fainneeku.
Zaur to wifsch to aifwabinaja no kara deenesta. Kad wehlatu mah-
jas nahza uf pirkfchana, tad wina brahliis teiza, ta wifsch efot norak-
fitees par fainneeku, un buhfoht mahju pirzejs. Un ta nu ari notifa
mans tehwa brahliis eepirfa mahjas uf fama wahda, un manu tehwu
no tahm ifdina. — Tad nu luhdu: Waj waretu mahjas dabut atpa-
kal, waj ne? Ja mahjas newaretu dabut atpakal, tad — waj waretu

par mahju buhwi pagehret atmafku, kas ifdarita nomas gaddes, kahdus
15 gadus atpakal? S. R.

Atbilde: Titlab pagehrejums, lai mahjas atdotu atpakal, ta
ari tas, lai famafkatu par mahju buhwehm, ir fen nowezojufchi, ta la,
nemas neluhfojot uf ziteem kahdeem eemeffeem, newar jau tamdeht ween
fuhdfet, ta leeta nowezojufi, kas ihpafchi no tam gahfchi redfams, ta
jauanis kara-klaufibas likums pastahw jau 20 gadu, un nolihgums
ftarp abem brahteem mahju norakftifchahs fina notijis tai laika, tad
wehl wezais kara-klaufibas likums bija fpehla, — jo, jaunajam liku-
mam pastahwot, tahdam nolihgumam tal nebuhtu bijis nelahda fpehla.

54. Jautajums: Waj ir brijw krona fainneekam, inomat
semes gabala, kas atronahs kahdas 5 wertes no wina grunts? Gimu
nomajis 8 puhra-weetas no kahda fainneeka, un tur jau nodfihwojis
16 gadus. Mahjas efmu pats tafifije. — Tad nu luhdu: Waj man
nebuhtu teefiba, tahs mahjas no krona eepirkt par dftimtu? Pee ka wa-
retu padomu meklet, un waj buhtu tas ifdarams? P. P.

Atbilde: Naw finams, waj minetom krona fainneekam bija
teefiba, femi ifnomat, tamdeht la fchai leeta pitms jababon atlauja no
domeku waldes. Zaur to, ka jautatajs femi nomajis no kahda krona
fainneeka un uf tahs ufuhwejis ehfas, wifsch naw wis eeguwis teef-
fibu, no krona peeprafit, lai tas winam fcho femi pahrdotu.

55. Jautajums: Man ir eepirktas mahjas muifchneeku pa-
gafia. Regribedams pats tur fainneekot, efmu tahs ifnomajis fefcheem
kolpeem uf weenu gadu. Romu man kalpi atluhdifina gan nauda, gan
klaufibâs. — Eewehrodams tagadejos kontraktu likumu raibumus, pa-
dewigi luhdu, man ifklaidrot:

- 1) Ka lai nojauktu fchahdu kontraktu, — waj par nomas kon-
traktu?
2) Waj likums atkauj, fchahdu kontraktu fleght titai ar mutes
wahrdem?
3) Ja, daschu pahrpaturumu nowehrfchahs deht, gribetu lihgumu,
— fleghtu ftarp pee pagafia peerafkfita nomas deweja un fâpat pee pa-
gafia peerafkfiteem nomas nehmejeem, kalpeem, — farakfite uf papihra,
tad — waj pretiktu ar weenfahrfcha papihri, jeb waj buhtu janem
fchtempellofne?
4) Ja 1883. gadâ uf fefcheem gadeem fleghts, uf weenfahrfcha
papihra farakfitees un no weena pagafia teefas peefehdetaja apleezinatâs
kontrakte tagad taptu jelts pagafia teefas preefchâ, — waj lihguma
flehdfjei fchim brijfcham taptu, tahda kontrakta deht, fobiti? P.

Atbilde: ad 1. Ta ka augtus nefofchf grunte-gabals dots leetaschana
pret mafku, tad fchahdu nolihgumu nofauz par nomas kontraktu. (Walt.
gub. priw.-lif. art. 4025.)

ad 2. Pehz Kurfemes femneeku likumu § 175. waijaga nomas
kontraktu pahr kahdu grunte-gabalu nolihggt waj nu zour rakftu, waj
teefefchu preefchâ ar mutes wahrdem. Bet ta la nomas kontraktu
ar mutes wahrdem war nofleght titai pee pagafia teefas, un pehz

Paspahrne.

Adams Bihde.

Schorfcha Eliot'a romans, if Anglu walodas tultots no A. T.
(31. turpinajums).

34. notata.

Wakara pitms pahrklaufchahs.

Pullsten defmitds zetortdeenas wakara atronam kahdâ masâ jumta
iftabina, Stonitones pilfchta, diwus wihrus. Weenu no fcheem gan
nebuhtam par Adamu Bihdi pafinufchi, ja newens mums to nebuhtu
fazijis, ta wifsch tas efot. Tahdi plahni waigi, tahdas eekritufchahs
azis, tahda ne-apfopla bahrdâ mehds buht pee teem, kas patlaban pee-
zehlfchahs no flimibas gultas. Notu ap frefhla lehni aplizis, wifsch,
azis noduhris, luhfojabs uf fawahm falitafjahm rotahm. Wifsch pa-
kufifchahs, fahfifdrot klamewefchahnu pee burwim.

"Te wifsch ir," Mahfifsch, otrs wihrs fazija, fteifchus peezelba-
mees un atwehdams burwis.

Jrwines mahjitajs eeahja. "Efmu nofebojees, Adam," wifsch
fazija, nofehchotees uf frefhla, kuru Mahfifsch tam pafneedia; "bet
man bija tif daudf darba, la newareju ahtrakl atmahft. Efmu nu wifu
ifdarifjis, tas mums wehl bija eefpehjams."

Adams bija pezehlees, Jrwines fungam eeahfot un tam rotu
fneefot, un tad atkal apfehdees. Ta la wairak frefhlu nebija, Mah-
fifsch nofehдахs uf gultas.

"Waj efet wifu redfejufchi?" Adams jautaja trihofchâ balfi.

"Ja, Adam, — efmu fcho wakal ar zeetuma mahjitaju bijis pee
winas."

"Waj efet ar wifu runajufchi, zeenigs fungs? Waj efet ko pahr
mani fazijufchi?"

"Ja," Jrwines fungs fazija, mafuleef ta baiddamees runat, "es
ar wifu pahr jums runaju. Es tai faziju, ka juhs wehlatees, wifu
redfet pitms pahrklaufchahs."

Mahjitajam apfahfotees, Adams nopeetmi to ufuhfoja.

"Juhs sineet, Adam, ta wina bihtahs no itweena, un ne ween
no jums. Winas firds ir ta fleghtin aifflehgtâ pret ifkatru no winas
tuwafkem. Wina nei man, nei otram mahjitajam gandrihs zita nefa
naw atbildejufi, ta tif ween: "N". — Trihs deenas atpakal, kad es
wina waijaju, waj ta negribetu redfet kahdu no faweam peederigeem,
tam ta waretu fawu fiedi atlahi, wina, nopurinadamahs, atfazija: "Sa-
feet wineem, lai tee man nenahf flahf, — es negribu neweena no wi-
neem redset!"

Adams atkal noduhra galwu un wairs nerunaja. Kahdu brijbi
wif jeta klufu. Tad mahjitajs fazija: "Regribu jums nelahdu pa-

domu dot juhu firds juhfmam preti, Adam. Tomehr man jums ja-
fafa, ta, ja gribet ta darit, ta jo apnehmufchees, proti, rihdi eet wifu
redset, beif winas gribas, — tad — baidos, ta no tam ne-atlefs ne-
lahda labuma. Man runajot pahr juhu atmahfchahnu, wina netapa
ufbudinata, bet atfazija "n", tâpat aukfti un fuhrgalwigi, ta ta bija
wifu to laifu ifturejees. Baidos, ta titai jums pahfcheem fahpes
radifees no tahdas fahfapfchahahs. Wina ifstatahs pawifam zitada,
neta ..."

Adams ufchahwahs no frefhla un fahetra fawu zepuri. Bet tad
tas apfahjahs un ufuhfoja mahjitaju, ta tad tam buhtu gribefis ko
jautat, tas tam nahjabs grehti. — Mahfifsch klufam pezehleahs, if-
willa atflehgu if burwim un to eeahja fama kabata.

"Waj wifsch ir atpakal?" Adams beifdot fazija.

"N", — naw, mahjitajs meerigi atbildeja. "Zeezet zepuri nost,
Adam, ja negribet ar mani eet abra, fwaigâ gahfa. Man fchleef, ta
juhs wehl fchodeen neuhfcheet bijufchi lauta."

"Jums newaijaga mani peewilt," Adams fazija, mahjitaju gee-
fchi ufuhfodams un, azim redset, tam ne-ufstizedams. "Es titai pa-
gehtu tafimbu. Es gribu, lai wifsch to pafchu fajuht, to wina. Tas
ir wina darbs! Wina bija behrns, pahr kuru karam waijafseja firdij
eefchahlotees. Es ne-iftaifu nefa par to, ko wina darifuji. Wifsch pee
tam ir wainigs, un tas winam jafina, — tas winam jajuht ... Ja
ir Deews debefis, tad winam jadabon finat, kas tas ir, tahdu behrmu,
lahda wina bija, eemeft kauna un postâ!"

"Es juhs negribu wis peewilt, Adam," mahjitajs fazija; "es ru-
naju tafimbu, jums fazidams, ta Arturs Donnitorns naw mahjâs.
Mafakais — wifsch wehl nebija pahrnahjis, pitms es atnahju. Es
efmu wehftulu preefch wina pametis. Wifsch wifu dabuhs finat, tit-to
pahrnahls."

"Bet jums tas naw nefas," Adams fahfitees fazija, "waj wina
tur nu gul grehla un kauna, un waj wifsch to fina, waj ne, — waj
tam par to jazeefch, waj ne."

"Adam, wifsch to dabuhs finat, un winam par to buhs ja-
zeefch — ilgi un fupri! Winam ir mihfta firds, un winam ir firds
apfina. Es drofchi tizu, ta wifsch ne-eeritra kahrdinafchana beif nelahda
zihnina. Wifsch war buht wahjufch, bet wifsch naw negants, naw aukftu
pafchmihneeks. Tizu drofchi, ta tas to, to nu peefihwojis, wifu fawu
muhfchu wairs ne-afmirifch. Kamdeht juhs tif kairligi dfenatees pehz
atrechfchahahs? Metahdas mofas, to juhs waretu Arturam padarit, Edei
tal newar palihdfet."

"N", — af Deews, — ne! Adams waideja, atkal eekrihtot frefhla.

"Bet ta jau ir wisleelâ nelaima, ta nefa newar atnemt atpakal, nefa
wairs pahriabot. Wana nabaga Edina, — wina nelad wairs newar
buht mana mihâ meitana, — wina nelad wairs man ne-ufmaldihis ..."

Zif jauka wina bija, un — af, man taf fchlitahs, ta wina mani mih-
leja un man bija laba!"

Adama balfs bija arweenu wairak aifmafufi un tapufi lehnafa,
ta tad waj buhtu titai ar femi pafchu runajis; bet peepeschi tas luh-
fojabs uf Jrwines fungu un jautaja: "Bet wina naw til wainiga, ta
to fahfite? Juhs to taf nedomajeet, zeenigs fungs? Wina to newareja
darit?"

"Laima to newarehs it drofchi dabut finat, Adam," Jrwines
fungs lehnaf atbildeja. "Tahdâs atgadifjums jilweku fpreedums mehds
dibinatees uf tahdeem peerahdijumeem, kuras nofauzam par fpehzigeem.
Tomehr war notift, ta fpreedums naw tafns, tapehz ta kahds fihds
apfahfchis netapa eewehrotis, waj palifa paflehptis. Bet ja ari wiflau-
nalaif notiftu, proti ka Ede pateefcham taptu atfihfa par wainigu, tad
jums tomehr naw teefbas, fazit, la Arturam ween efot waina pee
winas nofeeguma. Ja mehns nepehjam tafim fpreest pee weena wee-
niga notikumâ, ta tad drihtfietum tahdam zilwekam uftraut pilno wainu
par wifu to, kas nahf no tam, ko tas reif weeghpraptiba grehfojis?
Zaunee panahfumi, kuzi ifjelahs if tahdas apgrehribas, kas noteef ne-
apdomiba, ir daudflahrt nefaitami un til fmagi, ta, to edomajotees,
mums jau waijadetu nodrebet, ta la wehlefchahahs, driht ar fodu at-
mafkat, iffufitu. Juhs efet deewogan prahptigi, Adam, to fapraft, kad
efet meerigi. Nedomajeet jete, ta es newaretu juhu behdas nopraft,
— ka es newaretu nopraft, ta tahs juhs dftihtin dfen uf atreefchahos;
bet apdomajeet to labi, ta, ja juhs kautos lutinatees no famas greif-
fribas, — jo ta ir greiffridiba, un ne wis tafimiba, — tad jums ta-
pat waretu notift, ta Arturam, — ne, ar jums waretu buht wehl flit-
tati, — juhs zaur fawu greiffridibu waretu tapt ftabinati, pafchi tahdu
breefmigu nofeegumu padarit."

"N", — ne wis flitakti," Adams fazija; "nedomaju wis, ta tas
buhtu flitakti. Es labafi gribetu pats tahdu kaunumu padarit, par
kuru man buhtu ja-aifbildinahs, neta wifu, proti nabaga meiteni, uf
tahdu jelu nowest, fur tas tai bija japadara, un tad ftahwet flahf un
ftatitees, ta wina top fodita, eefams mani pamet fwabadu. Un to
wifu kahdas masas ifpreezafchahahs deht! Waj tam ir wihra firds fruh-
tis? Waj tad tas nebija deewogan poredfejis, kas no tam war ifzeltees?
Ko tas gan zita preefch tahs wareja fagadit, neta kaunu un nelaimi?
Un tad tas wifu gribefa ar meelem aplahit! N", — ir daudf weeghli
nofeegumi, kuru deht jilweki top pahpatri, neta tas, ko wifsch ir paha-
rijis. Es pee tam paleetu, ta ir daudf negantigati ifdaritis, ja wifas
leetas preefch ftewis iflabojam, un meerigi noftatamees, ta zitam muhfu
fodds top uftrauts, neta kad jeb ko padaram, par ko pafchi fawu fodu
ifzeefcham."

"Te juhs nu atkal maldatees, Adam! Naw nelahda nofeeguma,
kura fodu kahds jilweks waretu weens pats panefi. Juhs newareet
atrautees no ziteem, newareet nofpreeft, zil tahlu juhu nofeeguma pa-

278. artikula živil-privat likums preešč semneku teefahm no 9. Jūlija 1889. g. tikai tahdi nolihgumi war no pagasta teefas tikt apstiprinati, kuru wehtriba naw leelaka par 300 rubteem, tad karam nomas kontraktam, pee kura kahds semneku pagasta lozestis peedaljees, un kura wehtriba leelaka par 300 rubteem, wajjaga tikt noslehgtam zaur rakstu.

ad 3. Preešč rakstita nolihguma wajjaga shtempelpapirza.

ad 4. Tiklab lihguma flehdsji, ka ari pagasta teefas preechdetajs teel soditi ar shtempelnodokla sodu.

56. Jautajums: Behn „Balsi“ un „Zehwijā“ bija sinots, ka us Rihgas apgabala-teefas luhgumu senats Behterburgā 1891. gadā, Merza mehnesi, dewis isflaidrojumu, ka pirkšanas- un nomas kontrakti, flehgti starp muishchurceem un semnekeem, pehz shtempelnodoklu likuma (ja nemaldos, 4. punktes) swabadi no shtempelnodokleem. — Tad nu luhdsu: Waj nomas kontrakti, flehgti starp semnekeem ween, ari swabadi na shtempelnodokleem? D.

Atbilde: Nomas kontrakti, kuri noslehgti starp pagasta lozestem sawstarpigi, naw swabadi no shtempelnodokleem.

(Turpinajums nashofchā nummurā.)

No ahrsemehm.

Bahjija. Geshleetu ministris Herfurts atkahpees no amata, tamdehl ka ar finanschu ministri Mikeli naw weenis prahtis, un ziti ministri peekriht Mikelim. Herfurta weeta grahs Eulenburgs tizis ezelts. — Waldibas organi isfludina, ka Pruhstija seemas kweescheem un rudseem wideja plauja gaidama, waj ari augstaka par wideju, turpretim wafaras labiba masuleet palikusi pakaf.

Anglija. Sehlebrī's igahjuscho nedel' atkahpees no ministru presidentu amata, un wina weeta estahjees wezais Gladstons. Robal-sojot pahre to, waj jaun-egzelte tautas weetneeki lihdschinigajo ministru presidentu grib paturet, balsu wairakums (ar 40 balsim) isfazi-jahs, ka wini wehslahs zitu, kas tikai war buht Gladstons, lai gan wina partija ir masaka par Sehlebrī'a partiju. Tee 80 Jhri, kas tagad balsoja pret Sehlebrī'u, naw peekaitami pee Gladstona partijas, bet, ja schis teem nebuhs wisas leetas pa prahtam, taps par wina nifneem pretinee-keem. Ta tad wisa wata tagad atronahs Jhru rotas, kas pehz patifshanas war til pat Sehlebrī'u, ka Gladstonu nogahsi no amata krehsla. Zil ilgi tee Gladstonom atwehles waldibas groschus poturet sawas rotas, pawisam nesinama leeta. Bet ja wisch teem buhs pa daudis paklawigs, tad peeteel, kad tikai 21 Anglis no wina partijas akriht. Ta tad Gladstona wata ifkatra sinā ir jo schaubiga. No leela swara ir tas jautajums, kas paliks par ahrleetu ministri. Ja tas buhs Rosberis, tad ahrleetu politika laikam gan til leeli pahrgro-sijumi nenotiks, nēfā kad Gladstons pats, ka to Sehlebrī's darja, pa-leel par scho darbu atoda pahrwaldneeku.

Berzija. Astrabadā nule sawadi nemeeri notikuschi. Perseeschu garidneeki (muhamedani) isplakijuschi baumu, ka koleeris efot zehlees no reibinoscheem dshereeneem. Ka wisai sinams, Turku un zitu mu-hamedaneeschu tiziba stingri aistleed' reibinoschus dshereenus baidit. Bet ahrsemneeki mineta Berzijas pilsheta eerihlojuschi dshereenu pahrdotawas un schenkus, kuras muhamedaneeschu garidneeki itin poreisi eehiht, ka estahdes, kas nēfā-estahs ar wina tizibu. Garidneeki nu scho laiku turejuschi par derigu, laudis usbudinat pret minetahm estah-dehm, un tamdehl isplakijuschi baumu, ka no winahm koleeris efot zeh-lees. Lajschu bari ispostija spirta pahrdotawas un aplaupija Arme-neeschu tirgotajus. Bet tā ka schoe bija kreewu pawalsneeki, tad kreewu kara kugis ar kasakeem tifa aishuhtits us Astrabadu, lai tas ap-fargatu kreewu pawalsneekus no usbrukumeem. Kugi eerangot, kau-schu prahti aprima, un tagad pilsheta efot pilnigs meers.

Afrika. Ne sen Afrikas austruma Bahzu kolonija, Milimano-scharo kalnās, kahds mōs Bahzu kara pulks, kas pastahweja is nehgeru sal-dateem un Bahzu wirnekeem, tifa falauts no mineto kalnu eedshiwotajem. Tagad awise „Berliner Tageblatt“ dabujusi sinu, ka Nihl-Afrikas gubernators Sodens affinis par wajjadfigu, atkahpees no amata. Zau sen drofchi Afrikas buhschanu sinataji isfazi-jahs, ka Sodens sawā amata efot pawisam nederigs. — Frantschu wirneeks Dods tagad sah-jis apshaudit Dahomejas peekraustu. Kehnina Behanzina duhschi-gahs jaunawas, sinams, ar saweem firgeem newar kara fugeem peenahst flahst, un tā tad tahs, sobus gresdamas, war tikai atkahpees no leel-gabalu tumuma. Bet ja Frantschi sawas saldatas ari illiks pee mo-las, tad, teem ar melnajahm jaunawahm buhs karsti jazihnahs. — Af-rikas seemēds, Marokas walsti, afnainas julas iszheluschahs. Tan-geres eedshiwotaji sadumpejuschees pret sultanu un sakawuschi wina sal-datans, kuri sahfa behgt un par it nēfā wairs nebija peedabonami pee lauschahanahs.

No eekshsemehm.

No Petrowitschas. Pee mums scho wafar' pastahwigi lihst leetus, tā ka nēfā newaram labu seena laiku dabut. Turpreti, tā dshir-dam, Klimowitschas aprinki labiba no karstuma, bes leetus, ir iskal-tusi. Rudisus jau esam noplahwuschu un saklam kult, un kutot, ka rahdahs, labi rodahs, — warbuht ka sneegsees lihds desmitam grau-dam. Ta tad, ja Deems tiks us preešču dshiwot, mums Petrowitscha-neekeem wairs nebuhs ar tushcheem maifseem. un kulehm jastajigā gē-Mogikewas Schibdu pahrdotamu durwim, ka to lihds schim esam da-rijuschu, un nebuhs wairs jastatahs us tahdu maifi, kuzai, zaur Schibdu wiltibu famaishtai un us galda noliktai, nepatihl kahd'reis ne labi pa-skatitees wirfā, — kur tad wehl lai dabon patifshanu, sobus laist pee darba! — Lopi pee mums tagad labā ženā. — Labiba ari wehl pa-stahw deewegan augstā ženā, lai gan muhsu apgabala wispahrigi labiba stipri augusi. Rudis milli makšā pudā wehl 1 rubli 10 kap. lihds 1 rubli 50 kap. — Us plawahm gan semās weetas sahle masak au-gusi, slajjuma dehl, bet kalnās plawās atkal labaki audsis. Waram Deewam, tam augstam debešu Zehwam, slawu un godu dot, ka Wirsch muhs ir til schehligi ušturejis. Daudsi us mums fazijs, kad mehš, 15 Ratweeschu dšimtas, 1889. gadā Petrowitschas leelajōs mehshōs eemetamees, ka badā aiseesim, gaur to, ka wisa eerahditi seme bija ar leelu mechu apaugusi, un tapat ari pa leelakai dakai plawās. Bet ta-gad, kas tikai no ziturenes apmekle muhsu sahdschu, tas preezajahs pahre leelo swhetibu, ar to Deems muhs apbalwojis. Jo wifur rees kuplus labibas laukus lihgojamees, un jaun-estahstas plawas, kur sahle sneedfahs pahri par zeekem. Kai nu gan deewegan gruhiti bija eesah-sumā, kamehr ehkas sabuhwejahm, laukus un plawas estahstahm, tad

tomehr tagad jau tas wisš nahl diwahrtigi ar augleem un wehl wai-ral atpakaf. M. Gisingraub.

Rijewas gubernā, Swenigofkas aprinki, nomirusi 120 gadu weza seewina. Lihds pat mirshanas stundinai wina bijusi wehl deew-gan spirgta; azis tai bijuschas gaischas, un rotas un kahjas til stipras, ka spehjusti padarit wisus darbus pee mahjahm. Deemu pirmš mir-shanas wina wehl schuwufi kreelnu sawam dehla-dehla deklinam.

Rishnij-Nowgorodas maspilkonis Kitajens bija illidis ap-lamas melu walodas pahre koleeri, it ihpashji apwainodoms dakterus. To dabujis sinat Rishnij-Nowgorodas gubernators, uslifa kauno melu isplaitajam tahdu sodu, ka tam wajjadseja buht par apskapotaju tahdā flimnizā, kur ar koleeri faslimufschē eweetoti, lai pats ar sawahm azim reds, zil ruhpiigi daktei ahrstē un kopj flimneekus. Tahds sods bijis schim wirham par labu mahzibu. Nu pats redsejis, ka dakteri puhlejahs un ruhpejahs, deenahm, aaktim flimneekus ahrstedami. To redsedams, ari Kitajens tos kopis it firdigi, kas wina sinaschanā no-doti. Ta tad daschas nedelas flimnizā par kopeju sabijis, tas atkal allaists.

Widseme.

Par Ehrgements draudses mahzitaju, ka „Balkas Anzeigeris“ sino. Widsemes konsistorija apstiprinajusi Waltera Igu, kuru 9. Augustā eewedischot.

No Kalsnawās. 20. Jūlijā krusa apstahdeja wairaku zeematu laukus. Nu jau trescho reis pa scho wafaru pahrluhsti upes un fa-maitā sahli pa listichu plawahm. Ja gribetu naudā apstahst flahdi pee upmalu seena, tad ta sneegtos wairak tushstohshōs; jo schejenee-scheem daudis plawu pee Wesetas, Samides, Behronizas un Arones leijas galeem. Nusas un lini ir peeteekochi. Meeschi ari labojahs, — tikai paleel pa daudis wehlini. Ja notiks, ka weza paruna saka, ka meeschi, kuri lihds Jeshkaba deenai naw isplakuschu, klonā mehstajot, ne-triht seemmali, tad mas buhs seemmali un mas apzirkni. Tomehr silts un faufs Augusts war daudis ko labot. — Schejenes masgrunteeki apstahdā sawus tihrumus pa leelakai dakai peezōs laukōs: rudsi, meeschi, lini un strii, auras un papume. Behdijōs gadōs nu daudis saim-neeku ir pasahuschu seht us ausahm abholinu, un papumē abholinu no-plahwuschu, semi wehl tai paschā gadā fagatawo rudseem. Tahda rih-foshchanahs newar buht ne semei, ne semkopjeem par pastahwigu labumu. Rudisu lauks jau ir tā ka pamats preešč semlojja, un ja tas wahji, nepeteekochi top apstahdats, kahda tad jau zeriba lai ir us nahloshchahs rudis rotshas, un kur tad wehl us zithim sehjahm pehz rudseem? Isdo-dahs jau weenam, otram, femischki labās gruntees, ka ari tahdā abho-lina-papumē isaug peeteekochi labi rudsi, bet wispahrigi tā newar rih-fotees, un galu galā nebuhs par pelnu, bet par schahdi. R.

No Krapas, Gulbenes draudse. Schejenes gada-tirgus, 13. Jū-lijā, ar karu gadu top leelaks. Schogad tani woreja flaitit ap 1000 gakas lopu, kas bija sawesti pahrdoschanai. — 20. Jūlijā krusa ap-stahdeja dascheem saimnekeem laukus, ihpashji linus. Z.

Dpekahnā peedstimuschi kahdai seewai trinischi. Diwi beidsamee nomiruschu, pirmāis wehl dshims. Schai paschā seewai ari pirm-dsimtee behni bijuschu trinischi.

Kurseme.

* **Pahrgroshbas amatōs.** Leepajas pilshetas polizmeisteris, kol.-asesors von Wilkens, ezelts par Gharukowas polizmeisteri. — Z deenesa istahshuschais 2 rangas kapteinis Aleksanders Konkewitschē ezelts par Leepajas pilshetas polizmeisteri.

Jelgawas apgabala rudsu plauja eesahfures. Daschi, kas jau kuhuschu, preezajahs, ka efot loti laba rashā; birstot pa 3 puh-reem graudu no mehrena wesuma. Graudi efot ihstni smagi; dascheem pahrakl par 120 mahzinhahm. — Igahjuscho nedel' jau daschi eeweda jaunū rudsu miltus Jelgawas tirgū. Milti rahdahs buht ihsti labi. Ta tad waram preezatees, drihs dabuht ehst labu, breedigu un tihru ru-dsu maifiti, kas, protams, loti leelu un wisu swatigako lomu spehle muhsu uštura ehdeenu starpā. —nē.

Salahsmuischas draudses mahzitajs E. Seraphims, kas ga-dus 17 minētā drause sawu amatu uszhigiti nokopis, nomita 30. Jū-lijā. Wina guldnahs Salahsmuischas bahnijas kapds treschdeen, 5. Augustā, ap pulstien diwadsmitteem puedeenā.

Kalnawitschas Jaun-Labrentschu gada-tirgus 29. Jūlijā bijis ihsti kupli apmeklets, tiklab' no lopu pahrdewejeem, ka ari pize-jeem. Zenas par lopeem bijuschas stingras. Jaun-Labrentschōs at-pakaf gadōs bijusi arweenu leela kweeschu eepirshana wifseem aplah-riteem kweeschu bihdnekeem un meldekem, bet schogad tas nemotifa, ta-pehz ka wehl kweeschu graudi pusnegatami lihgojahs pusjalas wahr-pās us tihrumeeem. Ta tad schogad ilgaki japagaida us swaigo bal-maifi; bet zeresim, ka — labā nahs ar gaidischam! —?

No Jaun-Swirlawas. Weidsamajā laikā tumshchee weikal-neeki, garnadshji, naigi ween sahli muhsu krogus nepatishkami apzeemot. Tikai mas deenu atpakaf, ka kohds tifa Schwitenes Leelajā krogā pee 19 rubli 37 kap. sahdsibas apzeetinats, par kuru darbu tam meera-teefnescha kungs 15. Jūlijā 2 mehneschu aresti peespreeda, un atkal jau nakti us 15. Jūlijū schejenes Stuhru krogā sah-dsiba isdarita. Minetā nakti krogēris, gaididams, sawu dehlu pah-rnahstot mahjās, atstahjis durwis wata, zaur kuzahm garnadshs krogā stebelē eetijs un, peeshahntahs stebelē durwis atstahjis, tur atradis krogera, dshelu pinekleem fashchgtu, behru sirgu, 5 gabus wezu un pahri par 100 rubleem wehttu, kuru ar wifseem pinekleem panehmis un lihds ar to ka Gogawā eekritis. Wifas puhles, pehdās dienot, lihds schim bijuschas weligas. R—tra.

No Bornsmindes. Klaut gan sakumu preeki agrakōs gadōs deewegan beehji tifa irihloti, tad tomehr tahdi, pehz wispahrigā ap-spreeduma, nekahdu labumu nēfā, tamdehl ka wini ne reti tifa ir-ihloti no personahm, pelnas labad, un weenigi tamdehl, lai waretu paschlabumu dshit. Ari zitadā sinā tee nekalojja daudirei usjautrina-schanai ween; bet zaur atkauju, tajōs stiprus, reibinoschus dshereenus pahrdot, ne reti iszhelahs pee eereibuschajeem strihdi, lamaschanahs un pat nelaimis atgadījumi, ar loti fahpigeem panahlumeeem. Tas nu ir pahrgroshjees, un paldeems Augstai Waldibai, ka wina sawu eewehribu schai nekahrtibu nowehrschanai peegreelusi. Tagad nu weenigi apstip-rinatahm beedribahm ir teesiba, sakumu swhetkus irihlot, bet bes reibi-noschu dshereenu pahrdoschanas atwehles, un zaur to ir daudis kas pa-nahstis; jo nu ir pelnas dshineem wina sweijas eespehja atkremta, un zaur to dascha nekahrtiba atfargata un ne-eespehja. Ta ari

Bornsmindes dšedataju beedriba bija nodemajusi, sawas muishchas prah-wajō parkā sakumu preekus irihlot, bet nodoms nebija isdarams, jo beedriba naw no waldibas apstiprinata, lamdehl apstiprinatā Bauškas labdaribas beedriba usstahjahs par rikotaju, un Bornsmindes dšedat-aju kōris tai peebredrojahs. Preeku irihloshchanas deend, 12. Jūlijā, bija jo jauks laiks. Zau deewegan agri leels daudsums dalibneeku eeradahs. Bornsmindes muishchas leelais parts no laudim leeliski bija apmeklets, tamdehl ka jau agraki sinā bija ispaudusees, ka ari Kurfemes gubernatora kungs us swhetku weetas eeradishpotees. Bauma irahbi-jahs par pateesu. Swhetku un dšefnu programās bija deewegan brangi pilditas. Dšedashana, wispahrigi nemot, isdewahs, pehz dotahs programās, itin labi, tā ka wareja buht pilnigi ar memu. Ari wairak augstu kungu bija swhetku weeta eeradushchees, un beifot ari zeen. gubernatora kungs atbrauzā. Ar weenu wahrdū fakot; swhetki isdewahs it labi, un rotakas, ar deiju mainidamahs, negri-beja beigtees. Tikai weens peedshrees zaur sawu uštureshanos trau-zeja irihlojumu. —l—

No Bauškas. Ka neweens zite zilweks nedabon til daudi noslehpmu un grehku darbu sinat, ka teefnesis, kas ir nenoleedsami peerahdams, un tifa atkal peerahdits 17. Jūlijā Bauškā, IV. eezirtna meera-teefnescha ismekleschanā. Starp zithim minetā deenā ismekle-schanā nahuschahm kriminalteetahm, tifa ari leeta ismekleta, kuzā weens lopu kuptschis apshudseja otru pahre telu zepefchu famaita-schanu zaur petrolejas usleeschonu. Abi prahweneeki bijuschu eebrau-kuschu kahda schenka jeh frogā stebelē ar teekem, un kamehr weens eegahjis schenki, atspirdshnatees, kamehr otrs eewilzees fleepni atpafal stebelē un aplehjis telu zepefchu pakafakatas, 11 gabaleem, ar petroleju. Nedarbis gan nebija pee pascha darba peekerts, bet weetigais uradniks Schilinska kgs bija zaur peefaultteem leezinekeem lizis apwainotom of rotas, un kaut gan tas leedsahs, ka petroleju ne-efot nehmis rotā, tad tomehr rotas pehz ta oda. Relihdsheja leezshchanahs, jo leezineeki pa-teesibu issteiza, un meera-teefnesis, us peewesteem likumu nosazijumeem binadinamees, nospreda, ka apwainotais par mineto nedarbu ar 15 rubleem waj 3 deenu aresti sodams, un peeturams, famalfat fuhdseta-jam par famaitateem telu zepefcheem 41 rubli 25 kap. schahdes atlib-dses, un winam, ka ari leezinekeem par zeekem. Ta tad te atkal gai-schi redsams tas sakams wahrds, — kas otram bedri rot, tas ne reti pats tani eekriht. B.

No Walles. 13. Jūlijā tapa Beedur-Bezwegaru saimneekam, atstahlakās plawās strahdajot, turpat sirgs nosagts. Pasihstama sagh... nu ..ne, no Jaunjelgawas braukdama mahjās, nosagusi scho sirgu. Laime tikai, ka gani wina pasinuschu, un redsejuschi, ka schi sirgu pa-nehmufi. No ganeem Bezwegaras isfinajis, ka schi sirgu nosagusi. Bija nu galwenakais udeewums, sirgu atkal dabut. Bezwegari pats ar sawu brahli nobrauzā wairak us Jaunjelgawas pusē, tur gai-dit, waj minetā persona nebrauks pa kahdu sawu zelu us Jaunjelgawu, eekams wina radeneeks, S. saimneeks, apwalteja ... nu ..nes mah-jiau, waj tur ko nepamanitu. Ilgaku laiku gaidot, S. saimneeks reds, ka diwi iswed weenu sirgu no ta fauktā „Ehrghu“ purwa un do-dahs us to pusē, kur S. atrodahs. Lai sagli netaptu usmanigi, S. tā apgulees, ka scho newar redet. Kad nu sagli sirgu itin tuwu peew-uschu, tas, scho pamanijis, sahjis aufshates. ... nu ..ne peenahst tuwal un apstahahs, eekams otrs saglis sirgu tura pee pawadas. ... nu ..ne eesahfusi wehl scho un to treaki, bet S. preeghjis pee otru sagli un sirgu atkrehmis. Otrs saglis ir ari pasihstams palaidnis B. Koseedinekus abus apzeetinaja. —X—

Is Gahrzenes, Augsch-Kurfemē. (Gesuhstis). Wispahrigā isghlithiba, ka pee laikrahtu lasishanas u. t. t., pee mums manoms leels robe. Daschi Gahrzeneki, kas lasa laikrahtus, lai gan tahdu mas ir, sawu lasijumu nei zitam war istahstait, nei paschi, ka pe-nahshahs, saprot, — tas ir til pat, ka wagu dshit weegla smilts sehmē, — kad nodsen, winas weetu gandrihs wairs nepashsi. — Bet, zeen, lasitajs un dailā lasitaja, zetu, ka nelauunosees, ka ishumā aish-rahdschu, lamdehl mehš Gahrzeneki til mas zeeniam laikrahtu lasi-shanu, jeb — ar wahrdū fakot — wispahrigu isghlithibu, un kahda ir muhsu zenschanahs schajōs gaismas laiks. Daschi Gahrzeneku jauneki nodarbojahs ar zitu ko, kas wineem israhdahs par derigaku tā nosauktajōs gaismas laiks, nēfā laikrahtu lasishana un zita tamlihdsiga darboschanahs. Wini ir eegahdajusches kahdas ne buht „fripfas“, kaut ari ar nepilnigu sithgu skaitu, un tamlihdsigas harmonikas, ar to swhetwakarus un swhetdeenas pawada, pa eeraftam, ka wini paschi mehds nosaukt, „drampedami“, kuzem nekauahs beedrotees ari dshah-no muhsu seltenitehm, kas kahdas peegas seemas us skolas bēnā sehde-justi un tikusi mahzita, pasiht gaismas laiku isghlithibu jeb zenschanas us wisu, kas ir labs un dailsh, un to tagadeje ihstee gaismas laiki no katra tautas dehla un meitas prafa. — Lai buhtu, ka buhdams, ar teem, kas, ka sinams, masak ko saprot, — bet ka to paschu ari sinamee Rihgas jaunlungi pabalsta, kas no wezakeem bija aishaidusches, we-glas deenas mellet, jeb ehst maifi bes darba, tas ir noschelojami. Wel neba eet tā, ka domā. Dascham bija jagreschahs atkal atpakaf pee tehwa, ar kaunu, ka padususchahjam deklam, tamdehl ka wajjadseja seh-nalas ehst un darbu strahdat. — Reetika tikai ar to, ka eerebinajōhs Rihdseneeku eeschānu un zitu modi panehma lihdsā. — Tad wehl pee muhsu dascheem jaunkeem eewetees wezo jeb tumshbas laiku nedarbs, proti tā nosauktā „meitas eeschāna“. Teescham, besgobigs nedarbs, kuru kauns ari man, scho rindinu rakstijam, peeminet, — bet daschi Gahrzeneku jauneki tomehr nekauahs, dshitees tahdam paganishtam eeradumam pakaf. Bet kas zits pee tam wainigs, nēfā nama tehm un nama mahtes, kuri atwehl saweem saimes behreem, waj ari ihst-jeem dehleem, pa naktim dausitees ap zitu mahjahm. Teescham, w-reitu ari Gahrzeneku saimnekeem eewehrot zil nehl tagadejōs gaismas laikus un shatees wifahm nekahrtibahm preti, ka to dara ziti pagosti. Tees nospreechsh tahdeem nakts staiguleem, kuzus nolē, par 3 rubleem soda naudās samalfat nabagu lahde un trihs reis 24 fundas aresti notupel. Bet muhsjece laikam to ne-atsihst par labu! — Starp zitu, man tifa no kahda godiga soimneeka shahstits, kusch bahshjees, ka winam meitōs gahjeji efot karzusefus dahrsā nominuschu. Nu, mihshe Gahrzeneku saimneeki, waj naw flaidri redsams, ka wifas tahdas nebuhschanas jo-ismihzina? — Dehl tahdeem nakts blandoneem jazeesch paschēem schahbe, zaur to, ka negrib tahdeem „meitas gahsheem“ peespeest asti sem bluka. — Weidstot negribu atstahst nepeeminejis ari biblioteku, kuru esam nodomajuschu dibinat un eewelot pagasta namā, sem muhsu pagasta swhimezo M. Iga wadishanas. Bet kas galā isnahs, tas wehl naw nosakams. Esam gan daschus tauteschus usazijnajuschu, beedrotees pee schi teizamā darba, — bet neba wifā ir weenprahtigi. Daschi, sinams,

Birmā pilsehtas Sw. Annas elementarškola, Zeļgavā, Upes eļā № 4. Zaur Tautas Apgaiņmožanas Ministerijas Pahrwaldneka lūnga pawehli teļošā skolā gadā mahzibas sahtums un peenemšanas pahrbauđišana atzelti uđ pirmo Septemberi.

Skolotajs: D. Rosmann.

III. Diwklasiga pilsehtas puifenu elementarškola, Zeļgavā, Ģjara eļā, pilsehtas namā № 4.

Zaur Tautas Apgaiņmožanas Ministerijas Pahrwaldneka lūnga pawehli teļošā skolā gadā mahzibas sahtums un peenemšanas pahrbauđišana atlikti uđ pirmo Septemberi.

Skolas preeškneeks: P. Seewald.

St. Trinitatis basniz = skolā, Zeļgavā, Katrinas eļā № 13,

mahziba sahtees ne wis 11. Augustā, bet 1. Septemberi. — Peeteišanahs teel pretim nemtas fatrā laida.

Skolotajs: J. F. Weinberg.

Irlawas audseknis teel mehters par

mahju skolotaju.

Weshtules Bahzu walodā zaur adreši Moskwa, Komnaja plošad, d. Ba szalewoj, skladъ Kupcera, dla G. II. II. na fabriku.

288]

Luhdsu eewehrot.

Slimneekus peenemu wišās darba deenās, bet

šwehtdeenās nē.

Dr. med. O. Poetschke,

Zeļgavā. [270]

Nepeezeshami wajadšiga rokas grah-

mata pagasta waldem un eerehdneem

išnaha nupat mahju apgabidā un ir dabujama wišās leclatās grahmatu pahrbotawās:

СПИСОКЪ ВОЛОСТНЫХЪ ПРАВЛЕНІЙ Курляндской губернии

перенумерованных или соединенныхъ въ одно волостное правленіе, съ обновленіемъ узда, волостныхъ судебныхъ участковъ и почтовыхъ или почтово-телеграфныхъ учреждений откуда получаютъ свои корреспонденции.

Составилъ по списку съ дѣлами Канцеляріи Г. Курляндскаго Губернатора о соединеніи волостныхъ крестьянскихъ обществъ.

4-го Мая 1892 г.

Коллежскій Секретарь

Н. Н. Виржбицкій.

Matja 45 kap., ar peesahštššanu pa

pahtu 50 kap. Naudas weeta teel ari

pahtimartas nemtas preti. —

Sieslaka drukatawa,

Zeļgavā. [287]

Plahns preešh Biptumūišas basniz-

as torņa un drehšlamdera išbuwešanas

ir atrahs un ir saemans, pret šubina-

šanas samastu un išpāšneeta pilnigi

legitimajini, Zeļgavā, pee pilsehtas arli-

tekta, Štrihwera eļā № 26.

Nupat išnaha mahju apgabidā un ir

wišās labatās grahmatu pahrbotawās

dabujama:

Пилсехтас tehwi.

Zoku luga 4 zehleenōs no G.

von Mosera.

Batwišti

no

Dubura.

Matja 40 kap.

Sieslaka drukatawa,

Zeļgavā. [285]

Salajā muishā

nem pretim apstallejumus un tura uđ

lehgera

superfosfatus,

sahtums un labōs mašōs, par mehrenahm

zenahm

M. Diringshoffa

materialpreštšņu pahrbotawa.

Irlawas Seminarā

notihs šhi gada inemšanas ešfamenti 10. un 11. Augustā. Jau- nekkeem, kas šhini skolā grib ešstātees, jāpeeteižahs jau 9. Augustā pee weetiģā direktora lūnga, peenēot šchahdus apleezinašanas rakstus, tā: a) ešwehtišanas šihmi; b) ortlahrtiģo bahu šihmi; c) beidšamo skolās leezibas šihmi, un d) no dattera wefelibas šihmi. [280]

Bauskas krahschanas un aisdoschanas kafes

direktija dara saweem beedreem šinam, ka pehs statutu nojazijumeem šchogab general-sarunihes terminih nolihis uđ

17. Augustu 1892. g.,

pulksten 3ōs pehs pusdeenes, tur tad beedreem jāeeronahs Bauskā, krahschanas kafes telpās.

Ja šhi general-sapulze deht beedra ne-atmahštššanas, peeteļošā škaitā nemaretu notih, tad otra šapulze ir nolihis uđ 31. Augustu 1892. g., pulksten 3ōs pehs pusdeenes, un tad tee beedri, kas weht truhku, taps uđstahoti, it tā tee balšu leclatā pušet buhtu peektitahji.

Deenas lahrtiba:

1) Reštšnuma nolihšana par 1891/92. g., pehs statutu § 19.

2) Beena direktora išwehļšana, pehs § 14.

3) Nolemt pahrdosšanu pahrb dāšceem grunts-gabalceem, kas krahschanas kafē peeder. Bauskā, krahschanas kafē, 21. Julijā 1892. [290]

Direktors: G. Drenger.

12/13% un 13/14% Anglu superfosfatus

paštštama labuma,

un augštgrahdigus

Toma milts,

pirmo sorti

mašchinu ektu

tura uđ lehgera un pahrdob

K. Heilsbergs,

Zeļgavā, pee turgus.

Buhwes platschi Leepajā.

Uđ jau dauts apduhwētā un brangā

weeta eļošā aplota, preti Bekera drap-

šču fabrikai, tuwu Beyrendta tmarā

ošinawahm un Štruppa mašchinu fabrikai,

un ne tabu no dabujahā un dieļš-

gata šchahneem un dieļšgata darbhahm,

ir dabujama weht labi buhwēplatšhi ar

brangēem maštšajumu nolihumeem un

masu gada-nomastu. Tawatōs šinās

dabujamas Leepajā, diešņu un tehanda

preštšņu weitaļā, pee [283]

Sakowka.

Sludinajumus

nem preti preeštš wijēem Latweešņu un

Bahzu laikraštēem un tos šahrtigi un

išhā laiktā apghabā šubinašanas ešpedi-

ģija Zeļgavā, Keelaja eļā № 10.

Marmora, granita un šchaguna

kapu krusus, tā ari akurna krusu

pamatus pahrdob wislehtati

M. Granco,

Zeļgavā, Katolu eļā № 27. [167]

Rehtas

flaweeru štundas

top dotas, tā ari dāšhadās išabas

lektas teel pahrdotas pee rakstu webeja

Zeļgawas koleģijā. [245]

E. Künstlers, Dobelē,

peedahwā jawus glihti šrahbatuš pul-

štrus un šdraba un šeta lektas

par mehrenu zenu. — Sataiššanas top

šfata laiktā šahrtigi išdaritas. [263]

Štrihwera

palihgs,

kas pilnigi prot štrihwera darbus, tuhlt

war meldeees pee Keretas (Hauptstr. 4p.

Фридрихштатъ) pagasta štrihwera.

Mahziba,

tā koleeta šehra newar eewēstees,

no barona W. v. d. Redde,

dabonama pee Šchablowska un wišās

labatās grahmatu pahrbotawās.

Štrihwera

peestš Jahnishles un apgabala.

Apstallešanas

uđ

Latweešņu Awišehn

teel nemtas pretim J. M. Milwidskā

pahrbotawā, Jahnishlē.

Pawahru

grahmata,

pehs iņehginajumeem jāstahbita

no šahda teizama pawahra.

Šetorta druta.

Matja glihtā, štiwā wahā ešfeta 1 rub.

Amata grahmatina

wišeem basnizās wezateem un pehrminde-

reem dahwata no D. Bānda, Reštšotnes

drandēs mahzija.

Matja 15 kap.

Araja Jantšha runas,

G. S. Šperdišena, latwišti no D.

Bānda.

Matja 20 kap.

Augšburgas konfessija,

šahdra un nepahrgrofta.

Latwišti no S. Bumberga.

Matja 30 kap.

Biskaps Kahlis Kriš-

jahnis Ulmanns.

Matja 10 kap.

Brandwihnā noslihtē

wairat, nekā uhdeni.

Bezi šahrtini.

Matja 10 kap.

Deriģ laika kaweklis,

no Eugenbergera.

Matja 40 kap.

Dihwibas skola,

no D. Junke.

Matja 20 kap.

Ģštēre Ahdams,

šeb wehdšiba Ašrita.

Matja 15 kap.

Evangeliuma Lutera tijiba

Deewa wahda gairšumā, apšiprinata

no D. Bānda, Reštšotnes dr. mahz.

Matja 12 kap.

Wihtu šprediki

uđ behreim lafami. Apgahdati no dāšceem

šurjemes mahzijašēem. (4. druta.) Ar

štrihus bildi.

Matja 60 kap.

Uutters,

no Dr. Krištšana Laimiģa.

Matja 15 kap.

Mahju skolotajs,

šeb palihgs wezateem pee štrihģu behrni

aubšinasšanas, no D. Platšha.

Matja 50 kap.

Mahju šwehtiba.

Matja: I. 30 kap., II. 40 kap.

Mahrtina Lutera pamah-

zišana,

tā behrnus buhs štrihģi aubšinat.

Matja 10 kap.

Zilweku glahbschana.

Išha pamahģiššana, kas ar lahdeem ja-

Atgas dselsleetas un mašinnu fabrikas šabeedriba agrat. Rolittawa: Matja eļā № 11, pretim Lutuma-Šeļgawas dselszela wotšalam. Fabrika: Aleksandera eļā № 184. Zeiser & Co. Jaunas kulmašinas, ar rotahm waj gebpeli dsenamas. Šihm jaunahm kulmašinahm ir kustinams tramela mantelis, kas pats no šewim zelahs, tiksibš futot šofa gabali, almeni u. t. t. ektuhš kulamā trumeli; zaur to šwehšas dolas weeglati war zauri tift un top kulamo šiftu un tramela luhšana attureta. — Wiht ar to atronahs pee šihm jaunahm mašinahm išpāšhās patent-kulšiftes, turas šahrti graudus šiftu un winus nepahšt un top išpāšhi wairat šiftus, nekā ar weeni lahrtšahm šiftēem. — Zahrt peedahwajam: Puzmašinas, ešfeku mašinas, kartufelu un rahzenu greesejus, wišadus arklus u. t. t. Superfosfatus, kaulu milts, Lokomobiles un kulmašinas ar twaika špehtu no Richarda Garret & Sons, Anglijā, pehs jaunahm konstruktšjahm.

Wišās grahmatu bodēs dabonamas:

Šprediku grahmata

no Bantawa.

Matja 1.20 kap.

Štaigaject gairmā!

Runas pahrb wajadšigatašēem dihwēs

jautajumeem no Andreja Reštšina.

Matja 50 kap.

Wišwarenā ehnā.

Latwišti no Šchwandberga.

Matja 15 kap.

Gariga pehrnu rota,

šeb tahs teizams štrihģas šewištš

šahrtas, Deewa un labas tituma mihtotās

wišt-dahrgas mehtas un diwešes gliht-

umus, paštahwedams ešhš išahitahur

Deewa luhšanašahm, Deewa rakstu gaba-

lineem, atšfanahm un dauts jautahm ištš

šchm nebrutahm diwešahm, ahtonās ja-

wadās wirtnēs šeb nodatōs šanemta un

Bahzu walodā papreeštš šaraktšna no

Johann Gundšus. (Šetorta druta.) 80 t.

Jahna Arndta

Paradihšes dahrsištš,

šeb luhšanašahm grahmata. Pahrtulota

no S. Š. Šeššeldberģ.

50 kap.

Jahna Arndta

no ištšas štrihģas liģibas un dihwōšha-

nas pirmā grahmata. No Bahzu walodās

pahrtulota no S. Šeššeldberģ.

50 kap.

Manš behrnš,

dođ man tawu širdi.

Janta šruma un 40 šwehšas diwešas

ešwehtšahmeem behneem par mihtšitibi

un peeminas šihmi dahwatas. 15 kap.

Krištus pakatštaigšana.

Šchētras grahm, Katein. wal. šarat, no

Šempenes Toma Šammerleina. Laim. no

S. Bumberga. (Ar Krištus bildi.) (Otrģ

druta.) 65 kap.

Klufas štundas,

šeb apzerejumi par diwešes wahrdēem

dāšhōs lahtōs un pee dāšhadahm wajadš-

bahm. No Dr. Ehlohda rakst. pahrtul.

D. Platšhs. 30 kap.

Dihwibas skola

no D. Junke, Behrnemes pilsehta mahzi-

taja. Latweešņu walodā pahrtulota no

S. Šewenthal.

Matja 20 kap.

Brahlī Amerikā.

Štahštš preeštš wegeem un jāumeem.

Wišās grahmatu pahrdotawās dabonamas:

Selta mahjas grahmata

šeb:

Šinatnibas magastne eekšh 3 nod. ar 1111 padomeem.

Mahju-šaimneģibas nodata ar 377 padomeem, Šemkopības

nodata ar 284 padomeem, Aštšības nodata ar 450 pa-

domeem,

šahrtahita un gairmā laista no Šr. Melon'a.

(Eekšh pahraudšitā druta.)

Matja 1 rubl. šubr.

Pamahģiššana,

kā škunštģee mehšli

Baltijās gubernās leclajami.

Semkopiba un fainneeziha. *)

Wafabrufadama ailicijā.

Wehl otra laba ihpašhiba nahtrahm.

Muhfu Awifes 30. un 31. nummurā ešam muhfu laštajus uf laukeem pamudinajušhū. mehginajumūs isdarit ar leelajahm nahtrahm, tamdehšt ka winas isdod tahdas šhekeedras, kuras daudnuma un labuma sinā pulku pahrasas par liru šhekeedrahm. Tagad nu darām ušmanīgūs jeb ašrahdam uf winu otu labu ihpašhibu, proti ka tahm ari ir leela uštura wehrtiba, un ka winas tamdehšt ari ir loti labi ešdamā stahdi. Nahtru abas labahs ihpašhibas gan jau fen bija pašhšamas, bet tikai jaunakajā laika tahs tikušhas wairaf eewehrotas un leelafā mehrah isleelatas.

No wišrah neshahm nahtras jau wišwairaf eehišt, tamdehšt ka winas ne ween loti isleleehahs un wišus zitus stahdus fawā aplahretne nomahz, bet ari turtlahšt wehl košh un set, kamdehšt tad neweens winas labpahrt ne-aiškar. Bet kad apdomā, ka nahtrahm ir loti leela uštura wehrtiba, un ka winas ahtri aug un zaur to isdod loti leelus eewehmumus, tad winas, ka ešdamā stahdi, gan wairaf buhtu ja-eewehm, nekā dandz itai, mahšfīgū kopti jeb audjeti stahdi uf laukeem. Mihništī smalki ismeklejot, ir ašrašt, ka nahtru lahahm, luškojotes uf winu šlahpeklī faturōšahm un šlahpeklī brihwahm weelahm, ir leelaka uštura wehrtiba, nekā ašholinam. Wešt tam tās wehl zaur to ir pilnigi peerahdišs, ka gowelopi, širgi, un aitas nahtru lapas un stobrus jeb kahras, šaufus, loti kahrigi ehđ un pehž tam juhtahs šweiti un wešeli. Gowis, kuras ir deenas dabuža fakra tikai 2 waj 3 mahrzinas šaufu waj pluzinatū nahtru, dewa wairaf un labaku peenu un šweestū, nekā ziklahšt, pee kam beidsamajam wehl pat seemā ir smuka, dšeltena krahfa. Ka lahahm, tāpat ari nahtru sehklam ir eewehrojams uštura šhehš. Širgi, kureem, zitadi labi ehđinateem, pa nedetu 2 lihbs 3 reis rihtōs un wakarōs katram labu šauju nahtru sehflu pee-mahša jeb peejauz mitrahm aušahm un eškeem, dabonot smalki, špiš-dōšhu spawu. Tahšal, kad šabersu jeb šahliwetu nahtru šweestū un nahtru sehklas peejauz wišu baribai, tad redsehs, ka wištās, ja tahm šiltis štallis, wišu zauru seemu dehs wairaf olu, nekā ziklahšt to mehšā darit.

Leelahs nahtras aug labi pee fakra laika jeb gairā; winas isura pawafar pat šipras nakts-falnas un, pareišt stahdot un kopjot, war gadeem tišt wafarā diti reis plautas fā šafehdamais waj feens, kamdehšt wišem semkopeem šilti eewehlam, winas košt jeb audjet. Lai pahrlēzinatos no šho stahdu leelahs wehrtibas, wajjaga tagad wafarā wehl tikai mehginajumūs isdarit ar fakrahahm nahtrahm, kuras aug pašhas no fewis, bef jebkahdas kōpšhas, un proti, beehši tahdā dandzumā, ka winas loti labi war isleelat preekš mehginajumeem ehdamā eeguhšhanas šinā. Wešt tam, ka nahtras dod šaufas lōpeem, ir ari labi, kad tahs šafas, šuligas fakrata kopā ar šalmeem, tamdehšt ka tad winu lapas nepahuhđ, un lopi tahdu baribu kahrigi ehđ.

Nahtras dandz weeglakī audjet, tahs stahdot, nekā kad tahs sehj, tamdehšt ka sehklas neshah newar tišt eewanditas semē, zaur to, ka loti smalkāis dhihlitīs newar islišt zauri ne wišplahnatāi semēs kahrtai.

*) Šehšis nobatas apgahdātāis ir biušhāis Wez-Sahšes semkopibas štōlas direktōrs jeb preekšnees, Sintenis's fōs, tās tagad dšihwo Mihā, Šerājā šehminu eelā Nr. 13. Tamdehšt tee, tās semkopibas leelāis wehlahs padomūs un atšildes dabut gaur mihūi laštahm, šomas mehstules war Sintenis's šgām šem mēnēhāis adrešes tāištī peejūštī; tad duhs majaf ušlawehšhanahs. Zautahšhanas un padoma pārašhānas, ja tahs ir pārašhānas, arweenu pehā eeprehās šhīni lapā tiks eewehrotas un atšildes ar isheem wahredem pašneegias.

Nahtras stahda, ka ari winu sehklas issehj rudeni, un to war darit pat wehl Oktōbera mehnešt, kad laikš ir labš jeb isdewigš. Nahtras no sehklam audšejot, pirmajā gadā nedrihšt plant, tamdehšt ka stahdi wehl pa wahju jeb nešfehzigū, kurejeti winas stahdot, jau pirmajā wafarā war eeguhšt labu ehdamo. Šaknes preekš stahdišhanas nem no leelajahm nahtrahm, kuras aug pašhas no fewis, bef jebkahdas kōpšhas, nogreešh stobrus jeb kahras, isrol tad šaknes is semēs, šadala winas atwahās jeb dāhās un stahda, tāpat ka lahpostus waj kahrus, labi šagatawotā semē, tikai šhaurāk, rindās tā 7 lihbs 8 žellās weenu no otras atštatus, eekams telpai štarp rindahm wajjaga buht ari tikai 10 waj 12 žellu platai. Pirmā aplešhāna loti dandz peepalihšs, stahdeem ee-augt.

Lai weizinatu nahtru šhehzigū augschamū, eewehlamš, semē štīpri mehšlot, un, ja eeprehjams, mehšleem wehl koka pelnus peejaukt klahšt. Mehšlus newajjaga dštaku eewadit semē, nekā 4 lihbs 5 žellās. Lai tad pašahwigi plantu labi dandz un garas nahtras, ir eewehlamš, semē it pa 2 gadeem reiši mehšlot stahdeem pa wiršu ar itin isheem štalka mehšleem, ar kompostu, pelneem, waj Zoma milteem. Pirmš šhahdi mehšlo, dara labi, semē ar weeglahm ešehšahm waj dšelšhā grahškeem mafuleet ufšrdinat. Lai gan nahtras pašhas ir neshahles, tad tadšhu, tikdrihšt ka winas kopj jeb audje ka leetajamūs stahdus, nedrihšt kaut eeweeštes nekahdahm zitahm neshahlehm, un tamdehšt špedigi wajjadšigs, pirmajā gadā semē turet tihru. Wehšlakī nahtras šhehzigā semē nekahdahm zitahm neshahlehm nedod weetas pee fewis.

Kad nu eewehro pateši leelahs plaušas no wišlabatā šhehzigā ehdamā, kuru labi eerihšōt nahtru lauks šhehj isdot, un kad apdomā, ka nahtru kōpšhāna jeb audsehšhāna praša tikai mašus tehrinus un dandz gadu pašahw, — tad patešham ir loti teizami, kad semkopīs tahdu ehdamā lauku eerihšō jo turu šawam lopu štallim jeb laidaram.

Waj šuhnas un ehdes auglu kōfēm šaitigas?

Uš šho jautajeenu teel kahdā dahškopibas rāštā no kahda ša-pratiga auglu kōfū audšetaja jeb kōpeja it štīngri ween atšildēs ar „ja“, bet it žita kahda eemēla, nekā to wehl dandzšahrt domā. Kad ari new wis teefa, ka šuhnas un ehdes ušturahs no koka šulahm, uš kura mišas winas aug, tad tadšhu wehl nepareišaji ir, kad apgalwo: „ja, šuhnas un ehdes aišfargā mišu un uštura kōfū seemā šiltu, — Mahitajs winas new wis pa welti kōfam uškahwi!“

Šuhnas un ari ehdes, abas ir godigas štahdneežes, kuras šawu ušturu, ne-apnihtuštī štahdadamūs, nopelna is gairā un wina mitruma. Tā tad winas new wis nekahdas leelwehderēs, kuras dšihwo jeb ušturahs no auglu kōfā. Bet abas, šuhnas un ehdes, šagahdā krahšhānas pašhehštwas un seemās mitekšus leelam mašu dšihweekū pulkam, kuru štarp atrohahs wišleelake auglu kōfā eenaidneekī jeb apšahde-taji, ka par peemehru dandz un dahšadeem tahpceem, šaitigā nakts-taurinū olahm un kuhneem u. t. t., tās pašhehštwas aiš kōfā ehdehm. Tikāi is šhī eemēla katram auglu kōfū audšetajam jeb kōpejam waj-jahsetu šawus kōfus šitrit no šuhnahm un ehdehm, bef ka pee tam mišu eewainotu jeb apšahdētu, un beidšot wišus želmūs apšwahdit ar fakšu ušdeni. Sintenis.

Zautajumi un atšildēs.

1. J. M. kungam eekšh V. M.: Žuhš mums rakteet: Ešmu upšlehšis jaunū plehšumu. Pirmajā gadā man bija rudī seštī uš melneem, tur superšōfatu bija ušfaišhī, bet dabuži wahju plaužu. Otrā gadā tur bija aušas, — bet atkal maš šuaga. Tagad nu tur ir papuwe, kuru ešmu

apgahšis ar štalka mehšleem, un grību ari wehl mahšfīgūs mehšlus seštī wiršū. — Tad nu lušhu: Rahši mehšli buhtū wišderīgakī, un žil wajjahsetu uf puhra-weetas, ka ari, kad wišlabakī buhtū, winas isfehšt? — Seme ir kuhdra un melnā smiltis.

Atbilde:

Waina, kamdehšt uf aparthāš plawu semēs ka pirmo plaužu dabužuštī wahjus rutšus, un ka otu plaužu — wahjas aušas, wišabā šinā melnejama un atrohama eekšh tam, ka weeze plawas šahles rugaji wehl nebija preekšfōh papuwuštī preekšh rudieem, un mehšfōhano ar superšōfatu tur biuš nepawušu. Ka pirmos augūs žums tur ne buht newajjadseja nem rutšus. Tahdā plehšumā aušas buhtū pateši isdewuštās labaku plaužu. Rudī, lai waretu labi augt un isdotešs, praša štaidru, smalku semēs aramo kahrtu, kura weeze, kušlaineē šahles rugaji jau pilnigi šakneštūštī, un mehšfōhano ar superšōfatu tur new warejušt dandz pahšdēt. Superšōfats ahtri iskuštī, un tā ka kuhdras un smiltis semē isšufuštō šōšora štahdi newar šaturet žeti, tad winā pa leelakā dašai preekšh wišem kulturās štahdeem notel pa dšū apahšh grūtē. Zoma mištī un šaitištī pee tam noter labakī. Uš papuwēs, kuru jau ar štalka mehšleem mehšfōžuštī, ušfaišēet wehl 1 maifu (6 pudū) Zoma mištū uf puhra-weetas, tās droškakī parahda šawu šheštū, un ne-isshejet tad rutšus dandz wehslaku pehž 20. Auštūta, Zoma mištūs waret jau 8 deenas agrakī isbahritit un wehslaku lihbs ar rutšu sehflu sehšeni ee-ari. Ja tad mehšfōhano ar štalka mehšleem un Zoma milteem neparahda žereto labu šheštū, tad semēi wehl truhštī kalija waj fakla. Tamdehšt projektī semē, kās winai truhštī, un to dabušeet šinat, kad, lai ari tikai uš 1/4 dāhās puhra-weetas, tādah rudenē bef štalka mehšleem un Zoma milteem wehl leetafeet šaitištī, uš 1/4 dāhās puhra-weetas tā ap 1/2 pudā.

2. K. Gr. kungam eekšh S.: Žuhš mums rakteet: Ešmu mehginajōs, ka šhāi šinā agrak „Latweešhu Awifes“ bija mahžišs, šabauštus šaulūs iskaušet, teem peemaišot šahju štāidās un tōš šaslapinot ar wiržu, bet tadšhu, tā rihšjotes, šaulū iskuštī loti lehnam un nepilnigi; warbuht ka tās tamdehšt tā noteel, ka grūhšt notrašpit pareišo mitruma grahdu.

Waj nebuhtu eeprehjams, šaulūs ahtrakī un pilnigākī iskaušet, teem peemaišot fakli, waj — wehl labakī — sehšhāhbi? Luštū, šhāi šinā man peedot padomu, un kad faklišs waj sehšhāhbe buhtū jāleetā, tad ari pateikt, žil dandz no tam buhtū jānem uš širšawu šaulū, un ka tee jāpeemaifa.

Atbilde:

Ka šaulū iskuštī lehnam un nepilnigi, tās war nahštī tikai zaur to, ka šaulū, kās pee teem atrohahs, new notihriti. Tamdehšt eewehlamš, majās dašā šaulū, kuras pašhī grīb iskaušet, pirmš eeprehjas smalki šabauštī un 3 lihbs 4 štundas wahrit ušdeni un sehšhāhbe, pee kam jānem 1 dala sehšhāhbes uf 10 dāhahm ušdena. Šauktī, kureem new nekahdas mehšlu wehrtibas, tad teel rihšpigi nošmelēt, šaulū šamaištī ar šil pat dandz šahju štāidū, ar šaulū šulū un wiržu labi šaslapinoti un beidšot 6 lihbs 8 žellās beehš apšahši ar isšijātu semē. Ja semēs sežā, zaur šafaršehšhanū, eerođahs pašhānas, tad tahs wajjaga aištampat žeti. Bet apī šhāhbi rihšjotes, aišēet 6 lihbs 8 nedēlas, kamehr šaulū pilnigi iskuštī.

Ja šaulūs wairš newar atšwahinat no šaukēem, tad dodam padomu, wi-neem, kās jau šamaištī ar šahju štāidahm, peejaukt klahšt wehl šil pat dandz dešinatū fakšu, wišu wehl reiš labi aplēet ar wiržu un apšahšt ar semē. Še špedigi wajjadšigs, šaulūs labi šaslapinat, 1/2 žellās garōs gabaliņōs.

Šehšhāhbi ween leetajot, šaulūs, šinams, iskaušetū gan dandz ahtrakī, bet, tā rihšjotes, isnahktū pa dahrgu, tamdehšt ka sehšhāhbe deewōsgan dandz malfā. Sintenis.

Dašhadi šihūmi.

Rahtras.

Trauktī, kuroš šweestu waj peenu ušglabat, peenem arweenu šlitū peļejuma šmah, zaur kuru wišwairaf šweestī šamaitajahs, dabudams wegu jeb šhwu garšhu. Relahgo šmah is kōfā, ka ari mahla trauteem it weegli war isdabūt ahra, kad pee ušdena, ar kuru traulus pluzina, it reišas peeteel uš toveri ušdena labu šauju nahtru (Urtica dioica), kuras gan wišahm žeen. nama mahdehm duhs it labi pašhšamas. Nahtras ne ween isweel is traula nelahgo šmah, bet ari pawairo šweesta aromatu jeb šmaršhu. Ari preekšh semās war nahtras ušglabat; preekšh šhī noluhšt, šinams, tahs wajjaga šašhahwt. Aišttrantū Antōnija.

nahšūmi šneegsees, newaret tōš ušturet, ka lai tee ne-išplatahs. Eš to šajuhtu it labi, žil breefmigu nelaimi Artura nošegumšs pee žiteem ir šaheljōis, — bet tā eet ar ištatu nošegumū, — ištātis atnešs wehl žiteem žehšhanas, un ne ween tam, kad apgrehšjotes. Ja žuhš nu Arturam to padaritū, — ja greištirdibā to nonahwetet, — waj domajeet, ka šōdš žums ween tad uštristū? Waj nebuhtu tā, ka teem tad buhtu wehl wairaf behdu ja-išeekšh, tās žuhš mihtl, un tās tagad jau ir šil dšitās šumjās? Amineet, to man ešeet šajūšhū pahž jušmahm, kās žums bija pehž tam, kad bijahšt Arturam birše šiteenu eedewuštī.

Adams aplūša. Mahžitaja pehđeē wahrdi tam dšihwi ishehloja pagahni, un tās nošrima dšitās domās. Pehž tam mahžitajōs aprunajahs ar Mahšīnu pahž wežā leelkunga Donnitorna behrehm. Bet beidšot Adams atgreesahs atpahal un šajija, društū apmeerinajeēs: „Neešmu wehl jautajis, to mihi dara šahš-harmā, žeenigš kungš. Waj Poišera kungs šheitan atmahšs?“

„Waišh jau ir atmahžis, ir šho wafar Štonitonē. Bet eš winām newareju dot padomu, žuhš redšet, Adam. Waišh ir loti ušbudinatš, un ir labakī, ka waišh žuhš nereišs, pirmš ne-efeet wairaf apmeerinajušhees.“

„Waj Dina Morris ir pee wineem? Šetš man šajija, ka tee grībēušhū pehž winas šuhštī.“

„Nē, Poišers man šajija, ka winā wehl ne-efot bijūštī atnahktū, pirmš waišh aišgahšis projekam. Wini baidahs, ka wehštule winu ne-buhš šafneeguš. Nahdahs, ka teem nebija pareiša adreše.“

Adams palika kahdu brihdi domās. Tad tās šajija: „Gribetu šinat, waj Dina buhtū gahjuštī pee winas. Bet warbuht ka Poišereem tās nebuhtu patijis, tamdehšt ka pašhī to negribēja darit. Bet man šheket, ka Dina to buhtū darjūštī, — metōdīstī ir wareni laudis, eet žeetumōs, — un Šetš domaja, ka winā buhtū gahjuštī. Dina ir loti lehnišs, mihtligš garš, — Deewš šina, waj tā nebuhtu wināi warejušt jebko laba padarit. Žuhš nepašhšēet Dīnu, žeenigš kungš?“

„Pašhštū winu dandz-maš. Man bija šarūna ar to, — winā man labi parita. Bet, tā ešeet šajūšhū, — ari man rahdahs, buht labi, ja winā atnahktū. Wehšlētoš, ka tā nahktū. Kās šina, waj winas lehnišgais garš to nepadara, ka Edeš širdš atwerahs?“

„Bet new wehštī pahž to runat, ja winas tē new.“ Adams šhehli šajija.

„Ja man tās buhtū ahtrakī eenažis prahtā, tad buhtū raudšijis, winu ūmeleēt, mahžitajōs šajija. — Bet nī man dail, ka buhs pa wehlu. — Man nu ja-eet, Adam. Naušgait apmeerinajeēs. Deewš ar žums! Mihī agri grību atkal ar žums šairtees.“

35. nodala.

Pahrlaušhānāšhanas rihtā. Pulštien weenā otrā deenā Adams šehdeja weens patš fawā isšabīnā, ar pulštieni preekšh, itin tā tās waj buhtū škairitjis minutees. — Žil weegla leeta tam žehšhāna lihbs šhām bija islihtēes! Waišh, to tās lihbs šhām bija peedšihwojis no behdahm, tam šhāhtahš ka tahda mafa brihšhā laimes ašehnošhāna. Bet kahdu pahrgroštū tāt weens patš breefmigš, wareni širdēhšs war isdarit! Dandz gadu darbu tās pašrahdā weenā ašumititū un muhs pamēt ar žitu širdi, ar žitu garu, nekā mums bija preekšh tam.

„At Deewš!“ Adams nopuhtahs. „Žil žilweku pirmš manis tā-pat žeetuštī!... To štarpā nabaga meiteneš, šil pat jāunas un ne-šhehzigās, ka Ede, ir žeetuštahs pirmš winas. Un žil škaišta, žil lihbs-ma wina bija! Kā lahwahs štubhšitēes no mums waisam, un taf li-tahs buht laimiga! Mana nabaga, nabaga Ešina! waj tu to gan wehl šini?“

Adams šarahwahs, šadširdedams špeeka trošni un klibōšhanu uf plahna aš durwim. Tē Wehrtulis Mahšīnšh bija atpahal! Waj wišs nu bija pabeigšs?

Wehrtulis meerigi eenažja eekšhā, šakehra Adamu pee rolas un šajija: „Eš atmahžu tikai, tewi redšet, mānš pušen; jo laudis mānē-it isgahjuštī ahra no teefas nama.“

Adama širdš šil štīpri pulštēja, ka tās ne-eešpehja runat. „Nahš, mānš pušen.“ Mahšīnšh turpinaja, „uštōbišim kahdu kumōštū māišeš un eedšehim pa māžinai wišnā, kuru Žrwines mahžitajōs tē pameta.“

„Nē, nē, — šakeet man papreekšhu, ka wišs bija! Waj winā tur bija? Waj isšeefahšhāna ešahšlufes?“

„Ja, mānš pušen, ja, — tā tapa tureta wišu to laiku, kamehr tur bija.“

„Waj žums rahdijahs, ka peerahdijumi bija pret winu? Šakeet man, to leezineekī isheštūštī, — man nu wišs šajina.“

„Nu, ahrti nodema wiššehšigagos peerahdijumūs, — un tad — nabaga Mahšīnšh Poišers! Waišh winam parahdija lihbsžetibu. Waišh behdigāši bija, tad winām tapa šajis, lai štātotees uš žeetum-neeži. Tās bija geuhš preekšh wina, — loti geuhštī, — nabaga wišs! — Adam, mānš pušen, — šhīš breefmigais šitenis winam new weeglakī pahžehšhānas, nekā tew, — to atmini! Tew winām japalihbs, — tew new jālaudeš duhšhā. — Eešer nu māžinu wišnā, un parahdees ka wišs!“

Litahs, ka Mahšīnam bija laimejēes, Adamu ušjaurinat; jo tās panehima glahši un dšehra. „Šakeet man, ka winā isškairjahs?“ waišh tad prašja.

„Išhidusees, loti išhidusees wina bija, kad to eeweda eekšhā. Laikam tās tā bija, pirmo reiš ušštātōt laukšu pulku un teefnehšus, — nabadištē! — Pirms to ari ne wahrdā ne-ahbildēja, tad tai to waj-šajja; bet, isštōdōt Poišera šaimneeta wahrdū, šhāušhālas to šagrahba. Un tad winām tapa šajis, lai to ušluhtōt, tad winā noduhra galwu un aištlahja gihmi ar rotahm. Nabaga wišs, — žil geuhštī tam nah-žahš runat! — Wareja nomanit, ka ari teefnehšheem bija šhehl, un tee winu, žil špedami, taušija. Žrwines mahžitajōs tam šahweja bla-kam, un ar to šopā išgahja ahra.“

„Un tā bija ar žiteem leezineekēm? ... waj peerahdijumi bija pret winu? Šakeet man wišu, Mahšīna kungš! Grību tāištū šinat!“

„Ja, mānš pušen, ja, — taišniba ir wišlabakā leeta preekšh tewiš! Ušrtā leeziba bija šwariga, — loti šwariga. Bet wina pee tam žeti palika, ka tai ne-efot bijis behrēs. — Nabaga mullēes, — tahdas šeewētes, — tahš newar nōšahšt, ka new wehrtīs leegtees peerahditās leetā! — Man dail, ka winas štubhšgahwiba tāi isdōfees šlitī teefnehšū preekšhā, — wina tōš tā šakairinahs, ka tee negribēšs

preekšh winas išluhgtees šehhastibu augštālā weetā, pehž tam, kad špreedums buhš tāištīs, kās winu noteiz par wainigu. Bet Žrwines mahžitajōs šil weegli nedofoeš wiš meerā, — to man wari droškī žiget.“

„Waj teefas preekšhā neweens neshahw winai šlakam?“ Adams jautaja.

„Žeetuma mahžitajōs šehšh no tahšu no winas, — bet — tās ir wihts ar žetu šerju, — pawiřam žitādē, nekā muhšu mahžitajōs. Šaka, ka žeetuma mahžitaji pa leelai dātai ešot žeti un štīngri.“

„Že weenš, kam tur wajjadsetu buht“, Adams šajija. Tad tās peehšehlahs, atbrauzija ar roku matūs no peeres un turpinaja: „Mahšīna kungs, eš eekšū žums lihbs, kad eeseet atpahal teefas nama! Biju glehwiliš, šhehšdamees, ka newarehšū pajeešt, Ede redšet. Man tur wajjaga buht! Lai gan winā mani breefmijēi peewihluštī, eš tomehr tai grību štahwt klahšt. — Poišereem newajjadseja winu atštah, kās ir winu pašhū meefa un ašinis. — Kad winu pawehlam Deewa šehh-lahšibai, — waj tad mums pašheem buhs nešhehšlīgēm buht? — Eš patš lihbs šhām biju žetš, — bet nu wairš nelad tahdš negribu buht. — Eekšū žums lihbs, Mahšīna kungs, — eekšū!“

„Nu tad eedšer papreekšhu wehl društū wišnā un ušdōt šahdu kumōštū“, Mahšīnšh tam lušdā.

Adams šil štīngri un nopeetni to bija apnehmēes, ka wezajam štōlotajam ne-eeenahja ne prahtā, to aištawēt. Tās nu atkal wairaf išt-rahdijahs pehž muhšu labi pašhštamā Adama. Pa-ehdīs un nobšehrees, waišh peehšehlahs. Gan mati un bahrdā wehl bija ne-apšopti, un šerja deewōsgan nowahrguštī, bet mugura tam bija tāiřna un galwa pagelta uš augschu.

36. nodala.

Špreedums.

Teefas nams bija wezin wega ehfa. Kad teefa netapa tureta, tad šhāi telpā tikai wezu, nelaimigu, apžetinātu šehniņu un šehniņu am-miņas mahjoja. Bet šchōdeen puddeenas šaulite, miršēdamā zaur tā-bahm glahšu ruhtehm, apšhēdēja neštaitamū žilweku galwās, un dandz štīngri pulštēja lihbsžetibā, tahdas jo behdigas leetas dēhl, pahž kuru šhešt teefa tapa notureta.

Bet šhī lihbsžetiba, tā rahdijahs, peenemmahš šhehštā, kad Adams Bihde tapa eelāišs eekšhā, un tam weeta eerahdita turu klahšt pee ap-wainotahs berka.

Šaišhājā šaulēs špihšdumā, žitu šaušhu widū, behdu un žehšhānas šihmes Adama šejā nu ari Žrwines mahžitajām, tās to lihbs šhām bija redējis tikai tūmšhājā šambaritī, bija šil štāidri nomanamas, ka tam lihbs ar žiteem širdš pahž to šoti noštuma. Šaimiži no štōflo-pēs, tūe tē bija eeradūšhees, šawās weztuma deenās pašahštōt šameem behrneem Edeš Šorees behdigo šiteni, nelad ne-aišmihšis peeminēt, žil šoti aišgrahbtī tee bijūštī, nabaga Adamam, kās bija pa galwu leel-akš par žiteem, eeahštōt teefas isštābā un apsehšhōtes šlakam Ede.

Bet Ede winu neredēja. Wina štahweja, rofahs šamehmuš, ar noburtu galwu uš tahm noštadimahš. Adams papreekšhu newareja eedrošhānatees, wizu ušluhtot, — bet beidšot tās paškairjahs, apnehm-amees, nešahšhees pahž winas pahžwehrtū isštatu. — At, kam gan laudis šajija, ka tā ešot glūšhū pahžwehrtūtes? — Waj mihtorajōs

